

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

Kommentar: Dette er eit utdrag av tiltaksdelen i sti- og løypeplanen og er framleis eit arbeidsdokument. Heile planen skal leggjast ut på høyring når den er klar og alle kan kome med innspel til den.

Retningslinje

Skilting, merking og informasjon

Tilrettelegging gjennom merking og skilting kan føre til auka ferdsel då terskelen for å utøve friluftsliv vert lågare, noko som vil ha ein positiv innverknad på folkehelsa. Informasjon om allemannsretten, og omsyn til vilt og beitedyr, er viktige tema som bør vere med i informasjonstiltak.

- Alle skilt, kulturtavler og informasjonstavler skal følge kommunikasjonsplanen til Vestnorsk fjordlandskap, Besøksstrategi for Verneområde i Nærøyfjordområdet og Merkehandboka.
- Det skal takast omsyn til lokalbefolkninga/ grunneigarar som oppheld seg på stølane og ikkje campe eller etablere eigne møteplassar rett utanfor inngangsdøra til selene. Dette må informerast om til besøkande.
- Fokuset bør vere på å tilrettelegge stiar i nærområdet i dei ulike grendene med merking frå sentrumsområda.
- Markedsføring av traséer bør ikkje skje før ei ferdselsåre er godt nok tilrettelagt.
- Merkehandboka skal følgjast så godt det let seg gjere i all merking og informasjonstiltak.

Tilrettelegging

Tilrettelegging bidreg til auka ferdsel og tryggleik for alle som ferdist i naturen. Rydding, merking, skilting og anna tilrettelegging er miljøinngrep og skal utførast så omsynsfullt og diskre som mogleg, samtidig som det skal gi alle brukargrupper tilgang til naturen.

- Utgangspunktet er at det alltid skal føreligge frivillige avtaler mellom grunneigarar og tilretteleggar.
- Ved tilrettelegging skal det fokuserast på berekraftige tilretteleggingstiltak som ikkje fører til nemneverdig skade på naturen. Tilretteleggar oppfordrast til å gå i dialog med kommune og grunneigar for å kartlegge og vurdere miljøkonsekvensar av tiltaket. Traséer bør ikkje leggast på dei beste beitemarkene.
- Der det er nødvendig med grind, skal sjølvluukkande grinder, ferister eller gjerdeklyv etablerast framfor ordinære grinder.
- Ved etablering, tilrettelegging eller nedlegging av turstiar, bør Merkehandboka nyttast.

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

- Enkelte områder er under særskilt press frå eit mangfald av interessentar og krev eit spesielt fokus for å ivareta alle interesser. Dette gjeld spesielt for Flåm, Kvammadalen og Aurlandsdalen. Ferdsel i desse områda forventast å auke. Ved nye tiltak i desse områda bør det gjerast særskilte vurderingar knytt til behovet for tiltaket og påverknaden tiltaket har på natur, miljø og andre interesser. Kanalisering av ferdsel bør vere hovudregelen.

Samarbeid og organisering

Samarbeid mellom ulike aktørar er viktig for ein god og berekraftig forvaltning og utvikling av sti- og løypenettet. At prosessane skjer i riktig rekkefølge og inkluderer dei riktige interessentane er svært viktig i denne samanheng. Følgjande prinsipp bør ligge til grunn ved tilretteleggingsprosessar:

- Beitelag, villreinsinteresser, grunneigarar og andre interessentar skal så tidleg som mogleg inviterast inn i tilretteleggingsprosessar. Dette for å bli einig om praktiske omsyn som kan takast ved etablering eller tilrettelegging av ferdselsårer.
- Det bør arbeidast mot å arrangere grendamøte der trasear, parkeringsplassar eller andre tiltak kan diskuterast i fellesskap. Utforminga av dette bør skje i samarbeid med lokale lag og organisasjonar.
- Det bør vere eit samarbeid mellom kommunen, Nærøyfjorden Verdsarvpark, SNO, Verneområdeforvaltar, idrettslag, turistforeining og andre frivillige lag og foreiningar som kan fordele det praktiske arbeidet med merking, skjøtsel og vedlikehald av stiar og turveger.
- Ved ønske om rydding og/eller merking av sti skal grunneigar eller ansvarleg part kontaktast.

Infrastruktur

For å ferdast i natur som ligg utanfor gå- og sykkelavstand frå bustad- og hytteområde er det avgjerande med gode parkeringsmoglegheiter. Tilrettelegging for parkering er òg eit verkemiddel som bidreg til kanalisering og ferdsel inn i ønska område. Auka ferdsel vil leggje meir press på naturen og krev handtering av søppel, informasjon og toalett. Følgjande prinsipp knytt til infrastruktur vert foreslått:

- Parkeringsplassar, avfallshandtering og toalett bør tilretteleggast og etablerast i nærleiken av populære utfartsområde. Dette må skje i samarbeid med lokale interessentar.
- Det bør arbeidast mot ein standard mal for etablering av parkeringsplasser, avfallshandtering og toalett som tar for seg prosessen i forkant, forslag til informasjonstiltak og system som legg til rette for at grunneigar kan ta seg betalt ved parkeringsplassen, jf. arbeid med parkeringsbetaling i trafikk og parkeringsnemnda.
- Arbeide for offentleg transport til populære utfartspunkt og sjå på knutepunkt for dei som går, sykklar, ror/padlar.

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

Villrein og verneområde

Store deler av kommunen ligg innanfor leveområde eller trekkområde til villreinen. Villreinen er sårbar for menneskeleg aktivitet og trekk vekk frå dei områda den ikkje får gå i fred i. Villreinen er ein ansvarsart, som Norge er særleg forplikta til å ta vare på.

- Ikkje tilretteleggje nye stiar inn i villreinområde, naturreservat og verneområde.
- For rutene i fjellet, må ein ta omsyn til dyre- (hjort/ rein), fugleliv (kongeørn, ryper, vadefuglar etc) og flora. I tillegg må ein ta omsyn til husdyr på beite både i fjell og inn- ut mark. Halde grinder lukka og varsle om eventuelle dyr som er skada.

Publisering av stiar

Aurland kommune er ein turistkommune med ein million besøkande kvart år. Tilrettelegging av nye stiar kan potensielt føre til mykje meir trafikk i området, samstundes kan tilrettelegging nyttast som eit verktøy for å kanalisere ferdselen.

- Marknadsføring av stiar skal skje strategisk og i samarbeid med turistinformasjonen.
- Nokre av stiane skal vere tilrettelagt for besøkande og nokre for lokale. Stiane for lokale skal ikkje marknadsførast eller publiserast på nettsider og i mindre grad på informasjonstavler med oversikt over stiane i kvar grend.

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

Generelle tiltak			
Tiltak	Samarbeidsaktør	Ansvar	Gjennomføringsperiode
Sette ut informasjonstavler i kvar grend med oversikt over stiane og infrastruktur i området, ønska åtferd i naturen og gradering av stiane.	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Vassbygdi ungdomslag, Aurland Turlag	Aurland kommune	2022-
Distribuere informasjonsmateriell om rettar og pliktar knytt til ferdsel og tilrettelegging	Næringsliv, Visit Sognefjord, Nærøyfjorden Verdsarvpark, Aurland kommune, Nærøyfjorden verneområdestyre	Turistinformasjon	Årleg
Koordinere informasjon på internett frå DNT, besøksstrategien, kommunen, verdsarvparken, Visit Sognefjord og Vestlands Fjordlandskap	Næringsliv, Visit Sognefjord, Aurland kommune, Nærøyfjorden verneområdestyre	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Årleg
Utarbeide standard mal for etablering av parkeringsplassar, informasjon, avfallshandtering og toalett	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Nærøyfjorden verneområdestyre	Aurland kommune	2021
Arbeide for offentleg transport til populære utfartspunkt	Vestland fylkeskommune	Aurland kommune	2021
Utarbeide oversikt over stiar som bør skjermast og stiar som kan marknadsførast	Næringsliv, Visit Sognefjord, Aurland kommune, Nærøyfjorden verneområdestyre	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021
Tiltak for å få fleire ut på tur: Sette ut benkar langs stiane	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	2021
Sette ned arbeidsgruppe til oppfølging av planen	Aurland kommune, Aurland Turlag, grendalag, lag og organisasjonar, næringsliv, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021

Gradering:

Grøn = enkel. Stort sett korte og enkle turar som passer for alle, utan krav til spesielle ferdigheiter eller utstyr.

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

Blå = middels. Turar som passar for dei med grunnleggande turferdigheiter og som er i normal fysisk form.

Raud = krevjande. Turar for erfarne turgåare, med god kondisjon. Turar krev ofte gode tursko og anna turutstyr.

Svart = ekstra krevjande. Turar som passar for erfarne fjellfolk, med god fysikk og kondisjon. Godt turutstyr og god kunnskap om kart og kompass.

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

Vassbygdi – fylkesgrensa					
Vekting (1-3)	Ferdselsåre	Tiltak	Samarbeidsaktør	Ansvar	Gjennomføringsperiode
1	Informasjon i sentrum	Oversiktstavle: Mal frå Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Vassbygdi ungdomslag, Aurland Turlag	Aurland kommune	2022-
1	Aurlandsdalen	Kontinuerleg vedlikehald. Skilt i vegskiljet ved Hungersholten.	Venner av Aurlandsdalen, DNT	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Årleg
1	Vassbygdi - Stondalen	Vegetasjonsrydding og grøfting. Skilt til Hovdungo. Fleire moglege påkoplingar. Oppgradere bru	Venner av Aurlandsdalen, Aurland Turlag, grunneigar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2022-2023
1	Storrberg	Rydding, skilting	Vassbygdi Ungdomslag, grunneigarar	Aurland Turlag	Årleg
1	Veim – Kvittingane	Rydding, skilting	Aurland Turlag	Grunneigarar	Årleg
1	Vassbygdi rundt inkl. Bulyst-stien	Gruse hol, skilte. Dugnad gras/brennesle	Aurland kommune	Vassbygdi Ungdomslag	Årleg
1	Fiskeplassen ved Steinbergdalen	Skilting	Statens Vegvesen	Aurland Fjellstyre	2021-2022
2	Bridlebru – Stondalen	Rydding, betre skilt i vegskiljet, opparbeiding sti, vedlikehald	Venner av Aurlandsdalen	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Årleg
2	Langedalen	Merking fram til stølane	Østerbø Fjellstove og Aurlandsdalen Turisthytte	Grunneigarar	2021-2022
3	Holmen – Heimrebø	Skilting ned frå Holmen	Venner av Aurlandsdalen, grunneigar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

3	Fv50 - Berkvam- Heimrebø	Oppgradering, merking	Venner av Aurlandsdalen, grunneigar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2022
3	Hungersholten – Almabru	Utbetere veg, merking	Venner av Aurlandsdalen, grunneigar, jaktlag	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2022
3	Nesbø-Tindi-Myrane	Rydding. Ønskje om samarbeid om vedlikehald bru med kommunen.	Venner av Aurlandsdalen	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Årleg
3	Sykkelveg gamle Vassbygdivegen (Nesberget)	Rydding av stein, rassikring		Aurland kommune	Årleg
3	Kvålene	Skilting, info om skålgroper	Aurland Turlag Vassbygdi ungdomslag	Grunneigarar	
Aurland - Låvi					
Vekting (1-3)	Ferdelsåre	Tiltak	Samarbeidsaktør	Ansvar	Gjennomføringsperiode
1	Informasjon i sentrum	Oversiktstavle: Mal frå Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Vassbygdi ungdomslag, Aurland Turlag	Aurland kommune	2022-
1	Vangen – Volda – Bell/Høydalen	Betere skilting frå Vangen og Høydalen. Vedlikehald	Grunneigarar, Aurland kommune	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Årleg
1	Vangen -Stegastein	Vedlikehald, skjøtsel	Aurland Turlag, Aurland kommune, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Årleg
1	Dagsturhytta	Trappetrinn på sleipe parti, tilrettelegging	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Aurland Turlag	Aurland kommune	2021
1	Kulturstien SJH	Vedlikehald og drenering. Rydde sti til Dagsturhytta.	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Sogn Jord- og Hagebruksskule	2022

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

1	Turlidfossen - Berg	Rydding, merking	Grunneigarar, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland Turlag	Årleg
1	Prest/Røygrind	Toalett. Informasjonstavle.	Statens Vegvesen, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	2022
1	Høgås	Utbetret startpunkt, tilkomst og informasjon til tilreisande. Toalett	Statens Vegvesen, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	2022
1	Vikesland – Hovdungo	Parkering og toalett er på veg	Aurland kommune, grunneigar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021
1	Heggvikji - Bøen			Aurland kommune	
1	Universellt utforma sti	Sjå på overgangane		Aurland kommune	
1	Låvishagane - Mjå	Skilte	Aurland Turlag	Grunneigarar	2021
2	Skjerdal - Leim	Parkering, toalett	Grunneigarar, næringsliv	Aurland kommune	
2	Onstad - Tokvam - Onstad	Legge stien utanom dyrka mark	Grunneigarar, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	
3	Li – Otternes	Merking, rydding, parkering ved Bergsleitet	Grunneigarar, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	
3	Lysløype	Sjå på alternativ plassering		Aurland kommune	
3	Hovdungo - Hovden - Mjå - Tokvam/Låvishagane	Rydding, merking	Aurland Turlag, næringsliv	Grunneigarar	
Flåm - Flåmsdalen					
Vekting (1-3)	Ferdsselsåre	Tiltak	Samarbeidsaktør	Ansvar	Gjennomføringsperiode

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

1	Informasjon i sentrum	Oversiktstavle: Mal frå Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Vassbygdi ungdomslag, Aurland Turlag	Aurland kommune	2022-
1	Rallarvegen	Kontinuerleg vedlikahald. Rydde utsiktspunkt. Stoppe biltrafikk ved Flåm kyrkje.	Venner av Flåmsdalen, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	Årleg
1	Gamlevegen Melhus-Kårdalen	Skilting om rasfare. Vinterstengt.	Venner av Flåmsdalen, grunneigarar, Aurland Turlag	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2022
1	Fretheim – Brekke - Lunden	Skilting, informasjonstavle	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Aurland kommune	
1	Raokjen (Brekkefossen)	Toalett, informasjonstavle, vedlikehald	Nærøyfjorden Verdsarvpark, DNT, Nærøyfjorden verneområdestyre, grunneigarar	Aurland kommune	
1	Kultursti Fretheim Hotell	Vedlikehald		Fretheim Hotell	Årleg
1	Gang og sykkelveg Flåm-Bøen			Aurland kommune	
1	Haugen via Flåm skule til Flåm kyrkje		Venner av Flåmsdalen, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021
1	Høga bru - Rokkabru	Rydding. Sette opp grinder.	Venner av Flåmsdalen, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021
2	Kårdalen-Ugjerdsdalen-Myrdal	Bru ved Ugjerdsdalen. Oppgradere sti.	Venner av Flåmsdalen, grunneigarar, Aurland kommune	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

2	Uppsete - Ugjerdsdalen	Skilt ved stikryss. Varding	Aurland Turlag, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2022
2	Berekvam - Vidme	Påkopling frå grindi til Vidmevegen	Grunneigarar	Aurland Turlag	2021
2	Leina - Røhaug	Rydding, merking.	Venner av Flåmsdalen, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021
2	Gamle Ryavegen. Frå Håreinasvingen (Frelsesarvvegen, Humlehagen, Skaftåkrana) til Ryo	Skogrydding.	Venner av Flåmsdalen, grunneigarar	Nærøyfjorden Verdsarvpark	2021
2	Vikji i Vatnahaugane Indrelid	Rydding.	Venner av Flåmsdalen	Grunneigarar	2021
3	Fronalden	Startskilt, merking, rydding, vedlikehald	Nærøyfjorden Verdsarvpark, verneområdestyre	Grunneigarar	Årleg
3	Vidme - Kvårvi - Høga	Opparbeiding, merking, skilting.	Aurland Turlag, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Grunneigarar	2022
Undredal					
Vekting (1-3)	Ferdselsåre	Tiltak	Samarbeidsaktør	Ansvar	Gjennomføringsperiode
1	Hovdungo	Vedlikehalde murar, skilt frå sentrum.	Grunneigarar, Nærøyfjorden verneområdestyre	Grunneigarar	Årleg
1	Enne	Forbetring på glatte parti	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Grunneigarar	2021
1	Stokko	Informasjon ikkje veg til Stigen, parkering før kyrkja. Legge sti utanom slåttemark på Dorganeset.	Grunneigarar, Nærøyfjorden verneområdestyre, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Undredal grendalag	Årleg

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

1	Bufarveg opp til Enne	Rydding, skilting. Skogshøgst ok, større tiltak søknadspliktig.	Grunneigarar, Nærøyfjorden verneområdestyre, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Grunneigarar	2021
1	Sentrumssti	Skilting	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Aurland kommune	Undredal grendalag	2021
2	Gamlevegen (Melhus-Langhuso)	Toalett, informasjon lukking av grunder, vedlikehald	Grunneigarar, verneområdestyret	Grunneigarar	Årleg
2	Stigen	Vedlikehald	Grunneigarar, verneområdestyret	Grunneigarar	Årleg
2	Hjødna til Melhus (Nyestien)	Rydding og skilting		Grunneigarar	2021
3	Stigavarden	Skilting og merking (gitt løyve til merking av Nærøyfjorden verneområde)	Nærøyfjorden verneområdestyre	Grunneigarar	2021
Nærøydalen					
Vekting (1-3)	Ferdsselsåre	Tiltak	Samarbeidsaktør	Ansvar	Gjennomføringsperiode
1	Informasjon i sentrum	Oversiktstavle: Mal frå Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Vassbygdi ungdomslag, Aurland Turlag	Aurland kommune	2022-
1	Rimstigen	Kontinuerleg vedlikehald. Infrastruktur, skilt	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Nærøyfjorden verneområdestyre, grunneigarar	SNO	Årleg
1	Postvegen (Bleiklindi-Styvi)	Vedlikehald, rydding etter ras	Grunneigarar, fylkesmannen	Nærøyfjorden verneområdestyre, SNO	Årleg

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

1	Dyrdal - Salthella	Vedlikehald øvre og nedre sti til Skogane, til Salthella, gamlevegen og veg til Jeiskali	Grunneigarar, SNO, Nærøyfjorden verneområdestyre, Nærøyfjorden Verdsarvpark	Grunneigarar	Årleg
1	Hjølmo - Breidskredsnosi	Markere stien over Rimstigfjellet, for å unngå slitasje på vegetasjonen	Dyrdal Grendalag, grunneigarar, Nærøyfjorden verneområdestyre	SNO	2020-2021
1	Ramsøy - Skjerpi	Skilting, merking. Vinterstengt	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøy Vel	2021
1	Langageiti	Skilting, rydding, merking	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøy Vel	2021
1	Rundtur Gudvangen - Skjerpi	Vinterstengt, opparbeiding sti	Nærøyfjorden Verdsarvpark	Nærøy Vel	2021
2	Gamlevegen Dyrdal-Drægali	Vedlikehald	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Nærøyfjorden verneområdestyre	Dyrdal Grendalag	Årleg
2	Bakkanosi	Merking over Slettedalen, meir infrastruktur, parkering, info om villrein	Grunneigarar, Nærøyfjorden verneområdestyre, Aurland kommune	Grunneigar	Årleg
3	Skogane - Dyrdal	Merking, skilt	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Nærøyfjorden verneområdestyre	Dyrdal Grendalag	2021
3	Rimstigen - Breidskredsnosi	Skilting, merking	Nærøyfjorden Verdsarvpark, Nærøyfjorden verneområdestyre	SNO	2021

Tiltaksliste sti- og løypeplanen

3	Gamle Bakkavegen	Ikkje marknadsførast meir. Vinterstengt. Vedlikehald	Reiselivet, grunneigarar, Verdsarvparken, Nærøyfjorden verneområdestyre	Aurland kommune	Årleg
3	Maili	Ny bru (søknadspliktig)	Nærøyfjorden verneområdestyre	Dyrdal Grendalag	